

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

ด้วยสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีความหลากหลาย และเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ตลอดจนมีความรุนแรงและสร้างความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัยและพื้นที่การเกษตร สิ่งสาธารณประโยชน์ จึงส่งผลให้มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการเยียวยาความเสียหายต่อหนึ่ง เหตุการณ์หรือต่อหนึ่งภัยพิบัติ การใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุน ราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการป้องกันและลดผลกระทบ และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และทันทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตามเงินอุดหนุน ราชการตามระเบียบดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ใช้ภายในระยะเวลาเร่งด่วน ในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้วยกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ จึงเป็น กระบวนการสำคัญในการขับเคลื่อนไปสู่การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และสามารถสร้างกระบวนการที่มีคุณค่าเพื่อ ลดช่องว่างการทุจริตประพฤติดังกล่าวในกระบวนการภาครัฐได้ทางหนึ่ง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานในการดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผล รวมทั้งรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันปราบปรามการทุจริตใน ภาครัฐ ลดความเสี่ยงในกระบวนการด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารความเสี่ยงอย่างมีธรรมาภิบาล

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๓
ส่วนที่ ๓ โครงสร้างการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๕
ส่วนที่ ๔ กรอบแนวทางการดำเนินการตามคู่มือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด	๗
ส่วนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๙

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการสกัดกั้นการทุจริต โดยถือเป็นวาระแห่งชาติและเห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) และรัฐบาลประกาศให้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจต่อการรับสินบนทุกรูปแบบ อีกทั้งแผนปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ซึ่งกำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพจน์มิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด

การบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร ดังนั้นเพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพ ชีตความสามารถในการลดผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการสำคัญของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีภารกิจด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติรวมทั้งให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสียและผู้รับบริการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของกระบวนการ ควบคุมกระบวนการ เพื่อลดมูลเหตุแห่งการทุจริต และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบที่จะทำให้เกิดความเสียหายในด้านงบประมาณ และลดจำนวนผู้ถูกกล่าวหาด้านวินัยจากหน่วยตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการเผยแพร่แผนบริหารความเสี่ยงผ่านเว็บไซต์ ศปท. ปก.

๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือเจ้าหน้าที่ในกระบวนการที่ได้รับเลือกให้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง

๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดกับเจ้าหน้าที่ และภาพลักษณ์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕. เพื่อเพิ่มมูลค่าของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย และสร้างความมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง*

๑. **ความเสี่ยง (Risk)** หมายถึง ความเป็นไปของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

๒. **ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)** หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์และกำหนดมาตรการในการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๓. **การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management)** หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

๔. **Opportunity** หมายถึง โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวย ผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎ ระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้

๕. **Pressure** หมายถึง ความกดดัน และแรงกดดัน เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการใช้เงิน

๖. **Motive** หมายถึง แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ

๗. **Capability** หมายถึง ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติมิชอบและทำการทุจริตได้

๘. **Rationalization** หมายถึง มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าสิ่งนั้นผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่

๙. **Greed** หมายถึง ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้การลงโทษจับไม่ได้ จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี

๑๐. **Need** หมายถึง ความต้องการ ความอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา

๑๑. **Expectation** หมายถึง ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับและได้รับการลงโทษน้อยมาก

* คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

วิสัยทัศน์ : เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง

คำขวัญ : ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย

พันธกิจ : ๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการสาธารณภัยและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลด้านสาธารณภัย เพื่อการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

๓. พัฒนาการบริหารทรัพยากรด้านการจัดการสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสูง

๔. สร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทุกภาคส่วน ทุกระดับทั้งต่างประเทศและในประเทศ

๕. สื่อสารการจัดการสาธารณภัยเพื่อสร้างการรับรู้ครอบคลุมทุกมิติ

ค่านิยมองค์กร : DDPM ประกอบด้วย D ทำงานเป็นทีม, D อุทิศตน, P มีความเป็นมืออาชีพ และ M มีคุณธรรม จริยธรรม

นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย^๒

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - ปรับตัว -ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” โดยนำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อทบทวน ปรับปรุง และจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ให้เป็นไปตาม ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับดังกล่าวแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวและใช้เป็นแผนแม่บท (Master Plan) ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ของประเทศ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

๑.๑ มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อนำไปประเมินความเสี่ยงและการใช้ข้อมูลความเสี่ยงประกอบ การวางแผน การลงทุน และการตัดสินใจอย่างรู้เท่าทันภัย

๑.๒ ส่งเสริมการวิจัยและประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา โดยการยกระดับศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ

^๒ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๗๐ หน้า ๑๙ -หน้า ๒๐.

๑.๓ เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ

๑.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งการบูรณาการกับทุกภาคส่วนให้ยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการสาธารณภัยทุกระดับ พร้อมทั้งการบรรเทาทุกข์ และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ท้าถึง และทันต่อเหตุการณ์

๑.๕ พัฒนาระบบการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนโดยจัดให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว หรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่

ส่วนที่ ๓

โครงสร้างการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตามคำสั่งที่ /๒๕๖๖ สั่ง ณ วันที่ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

โครงสร้างคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ประธานคณะกรรมการ
ฝ่ายบริหารและพัฒนาระบบงาน	
๒. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม	คณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองมาตรการป้องกันสาธารณภัย	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่วยเหลือผู้ประสบภัย	คณะกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย	คณะกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย	คณะกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะกรรมการ
เขต ๑ ปทุมธานี	
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะกรรมการ
เขต ๒ สุพรรณบุรี	
๑๑. ผู้อำนวยการกองบูรณาการความปลอดภัยทางถนน	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากร	คณะกรรมการ
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ	คณะกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการกองกฎหมาย	คณะกรรมการ
๑๖. เลขาธิการกรม	คณะกรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	คณะกรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะกรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะกรรมการ

๒๑. รองหัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม	คณะทำงาน
๒๒. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	คณะทำงาน
หัวหน้าสำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	และเลขานุการ
๒๓. ผู้อำนวยการส่วนวินัย	คณะทำงาน
กองการเจ้าหน้าที่	และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. เจ้าหน้าที่ส่วนวินัย	คณะทำงาน
กองการเจ้าหน้าที่	และผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานดังกล่าวมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ๑ จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กรณป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๒ วิเคราะห์กระบวนการ/โครงการ ของกรณป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เหมาะสมและเป็นปัจจุบัน
- ๓ ดำเนินงานตามคู่มือแนวทางทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ
- ๔ เร่งรัด ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบดีกรณป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ และเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงานภายในตามระยะเวลาที่กำหนด
- ๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๔

กรอบแนวทางการดำเนินการตามคู่มือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

๔.๑ กรอบแนวคิด นิยามตามเกณฑ์ ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ กรอบแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยง โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

สำหรับกรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน หมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index : CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยง การทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กรอบแนวคิด การพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพ การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต Corruption Risk

Management : CRM คำอธิบาย - CRM จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นถึงสังคมและสาธารณชนรับรู้ bahwa หน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM

ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจ ที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายอื่น งบเงิน งบประมาณ และโครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่รวมโครงการที่หน่วยงานรับงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ

ส่วนที่ ๕

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกโครงการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาคัดเลือกกระบวนการงาน/โครงการ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงจาก

๑.๑ เป็นกระบวนการงานที่มีความสำคัญของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๒ เป็นกระบวนการงานภายใต้ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านภัยพิบัติและต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ภายในระยะเวลาเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติดังกล่าว

๑.๓ เป็นกระบวนการงานด้านบริการที่เจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติมีอำนาจ หน้าที่ ตามกฎหมายและระเบียบ โดยอำนวยความสะดวกประชาชนที่เกี่ยวข้องด้วยความรวดเร็ว ลดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือประชาชนเป็นไปตามวิสัยทัศน์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย “เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง” และตามคำขวัญของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย “ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย”

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุความเสี่ยง

ค้นหาและระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อให้สามารถพิจารณากำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีตามหลักของ COSO ๒๐๑๓ ซึ่งเป็นหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับและมีการออกแนวทางการควบคุมภายในอีก ๓ ครั้ง ครั้งแรก เป็นแนวทางการทำรายงานการเงิน ครั้งที่ ๒ กำหนดแนวทางกำกับติดตาม และครั้งที่ ๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายในโดยเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับ ดูแล กิจการ ดังนั้นการควบคุมภายในถือว่ามีความสำคัญยิ่งในการตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตภายในองค์กร โดยมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม ประกอบด้วย

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างชัดเจน
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม ประกอบด้วย

หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย

หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในให้ทันเวลาและ

เหมาะสม

ทั้งนี้ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรไม่ให้เกิดขึ้นอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไร จะตรวจพบต้องสอดส่อง

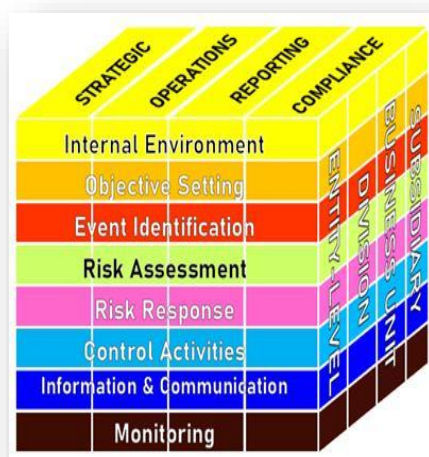
ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำระดับความเสี่ยง ให้แก่ผู้บริหารทราบ

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิด

ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก

Forecasting : การพยากรณ์ ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้น และป้องกันปราบปรามล่วงหน้า

ในประเด็นที่ไม่คุ้นเคย

ภาพ : มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง

เป็นกระบวนการระบุความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง รวมถึงขอบเขตระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ เมื่อทำการประเมินแล้วจะต้องนำมากำหนดระดับความเสี่ยงเพื่อช่วยให้สามารถเห็นภาพว่าเมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้ว โดยนำมาบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรการหรือกิจกรรมเพื่อให้เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้นั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยได้กำหนดระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับได้ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะต้องเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับต่ำ ปานกลาง ถึงสูง ตามแผนภูมิความเสี่ยง (Degree of Risk)

๓.๑ เกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบไว้ ๕ ระดับ คือ ต่ำมาก ต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

ตารางกำหนดเป็นระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)

Likelihood Level (L)	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	ต่ำมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นหรือมีเพียงเล็กน้อย (น้อยกว่า ๒๐ %)
๒	ต่ำ	มีโอกาสเกิดนานๆ ครั้ง (๒๑ - ๔๐ %)
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง (๔๑ - ๖๐ %)
๔	สูง	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยครั้ง (๖๑ - ๘๐ %)
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ (มากกว่า ๘๐ %)

ตารางกำหนดเป็นระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ (I)

Likelihood Level (L)	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เพียงเล็กน้อย
๒	ต่ำ	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์อยู่บ้าง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์พอสมควร
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างมาก

๓.๒ จัดระดับความเสี่ยง เมื่อพิจารณาจากโอกาส ความถี่ ที่จะเกิดเหตุการณ์ Likelihood และ ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงว่า ก่อให้เกิดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังนี้

ระดับ ความเสี่ยง	คะแนน	คำอธิบาย
สูงมาก	๑๕ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้ลดลง โดยมีมาตรการลดความเสี่ยงประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
สูง	๑๐ - ๑๔	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงโดยมีมาตรการลด หรือกำจัดความเสี่ยง
ปานกลาง	๕ - ๙	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แต่ยังต้องควบคุมโดยต้องมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง
ต่ำ	๑ - ๓	อยู่ในระดับที่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยอมรับได้ แต่ยังคงต้อง ควบคุมหรือป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง

Risk Impact ↑	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		Risk Likelihood →				

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการตอบสนองความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงมุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้รับผิดชอบกระบวนการ/ โครงการ โดยแบ่งวิธีการจัดการความเสี่ยง ๔ วิธี ดังนี้

๑) หลีกเลี่ยงการเกิดความเสี่ยง (Avoid) เป็นการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรม เช่น ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงโครงการ เป็นต้น

๒) ลด/ควบคุม ความเสี่ยง (Mitigate) เป็นการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่หน่วยงานเห็นว่าความเสี่ยงเหล่านั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในหรือมีสาเหตุที่สามารถลดหรือควบคุมได้ด้วยวิธีการควบคุมภายในหรือปรับปรุงระบบการทำงาน เช่น กำหนดกิจกรรม/มาตรการควบคุม การจัดอบรมให้กับบุคลากร เป็นต้น

๓) ถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่น (Transfer) เป็นการถ่ายโอนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบอาจเป็นหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร เช่น การจ้างที่ปรึกษาในกรณีที่มีความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดจากความไม่ชำนาญงาน ของบุคลากรภายในหน่วยงาน เป็นต้น

๔) ยอมรับการเกิดความเสี่ยง (Accept) เป็นความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ในระดับต่ำตามแผนภูมิความเสี่ยง (Degree of Risk)

เมื่อเลือกแนวทางในการตอบสนองความเสี่ยง หรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแล้ว จากนั้นดำเนินการกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดการและควบคุมความเสี่ยงของกระบวนการ/โครงการที่คัดเลือก

ขั้นตอนที่ ๕ กระบวนการสื่อสารและเผยแพร่แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

การสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพจะช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้น หรือลดความรุนแรงของความเสี่ยงต่างๆ ลงได้ โดยมีปัจจัยสำคัญ คือ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการผลักดันไม่ให้เกิดขึ้น หรือลดความรุนแรงของความเสี่ยงต่างๆ ลงได้ โดยผู้บริหารต้องร่วมผลักดันไม่ให้เกิดความเสี่ยงทั้งองค์กร รวมทั้งบุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ของหน่วยงาน และมีแนวทางการสื่อสารเพื่อบริหารความเสี่ยงให้องค์กรทราบในแต่ละปี ตามกรอบกระบวนการสื่อสาร ดังนี้

ลำดับ	แนวทาง/ช่องทาง	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	แจ้งเวียนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้รับ ความเห็นชอบจากอธิบดี	ภายใน ๓ วัน หลังจาก แผนฯ ได้รับความ เห็นชอบ	ฝ่ายเลขานุการฯ ของ คณะทำงานแผนฯ
๒.	เผยแพร่แผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้รับ ความเห็นชอบจากอธิบดี บนเว็บไซต์ของกรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ภายใน ๓ วัน หลังจาก แผนฯ ได้รับความ เห็นชอบ	ฝ่ายเลขานุการฯ ของ คณะทำงานแผนฯ
๓.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าสู่ กระบวนการจัดการความเสี่ยงผลักดันให้ ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	ภายหลังจากแผนได้รับ ความเห็นชอบจากอธิบดี กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	ผู้แทนคณะทำงาน/สำนัก/ กอง/ศูนย์ที่เกี่ยวข้อง
๔.	ติดตามและรายงานตามรอบระยะเวลา	ภายในเดือนมิถุนายน เพื่อรวบรวมผลรายงาน ภายในกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	ผู้แทนคณะทำงาน/สำนัก/ กอง/ศูนย์ที่เกี่ยวข้อง
๕.	สรุปรายงานการประเมินผลประจำปีเพื่อ นำไปเสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเพื่อรายงานต่อ ศปท. กระทรวงมหาดไทยต่อไป	ภายในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อนำส่งผลการ ดำเนินงานอย่างเป็น รูปธรรมให้ ศปท. กระทรวงภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ กระทรวง รวบรวมส่ง สำนักงาน ป.ป.ท. ต่อไป	ฝ่ายเลขานุการฯ ของ คณะทำงานแผนฯ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อพิจารณาจากกรอบภารกิจสำคัญของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้วเห็นว่า “กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒” มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการบริการประชาชนที่เป็นกระบวนการหลักที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการเยียวยาความเสียหายต่อหนึ่งเหตุการณ์ การใช้จ่ายจากเงินทดรองราชการตาม

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการป้องกันและลดผลกระทบ และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และทันทั่วถึง อย่างไรก็ตามเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แต่ต้องใช้ภายในระยะเวลาเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติดังกล่าว ด้วยกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการขับเคลื่อนไปสู่การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และลดช่องว่างการทุจริตประพจน์มิชอบในกระบวนการภาครัฐได้

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานในการดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามประเมินผล รวมทั้งรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ลดความเสี่ยงในกระบวนการด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความเสี่ยงอย่างมีธรรมาภิบาล ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพิจารณาจาก ปัจจัย ๒ ด้าน กล่าวคือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ ดังนี้

๑. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาขณะปฏิบัติงาน กำหนดด้วยจำนวนความถี่หรือความบ่อยครั้ง ที่จะน่าจะเกิดเหตุการณ์นั้น

๒. ผลกระทบ (Impact) เป็นการวัดความรุนแรงของระดับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นๆ โดยแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน อาจเป็นรูปผลกระทบต่อการถูกสอบสวน หรือภาพพจน์องค์กร

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต (Likelihood)

ระดับ	เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตมากกว่า ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตมากกว่า ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตมากกว่า ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต (Likelihood)
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ ด้านการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๓	หน่วยตรวจสอบเข้าตรวจสอบ
๒	มีการร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	ไม่ปรากฏเหตุการณ์ทุจริต

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ใช้วัดระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
ผลกระทบที่จะเกิด					
โอกาส	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การแทนค่าระดับความรุนแรง โดยใช้สี ดังนี้

- สีเขียว** หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง** หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม** หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง** หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ด้วยการระบุรายละเอียด เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการงานการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ว่ามีโอกาสเกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือมีความเสี่ยงการ

ทุจริตในแต่ละขั้นตอน ของกระบวนการทั้งหมด ของระเบียบดังกล่าวอย่างไร ว่าใคร ทำอะไร อย่างไร เมื่อระบุ ประเด็นความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนแล้ว จึงนำไปสู่การพิจารณาแทนค่าคะแนนความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต **Likelihood** และความรุนแรงของผลกระทบ (**Impact**) เพื่อนำมา จัดลำดับเป็นความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ดังนี้

ตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด					
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มี ความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน				
๑.๑	เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	-	๑	๒	๒/ต่ำ
๑.๒	ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้รับรายงานข้อเท็จจริง ผู้ประสบภัย จากในพื้นที่ระดับ อำเภอของตน	เจ้าหน้าที่รายงาน ข้อมูลผู้ประสบภัย อันเป็นเท็จให้มีจำนวน ผู้ได้รับความเดือดร้อน จากภัยพิบัติที่มากกว่า ความเป็นจริงซึ่งอาจมี ความเสี่ยงในการเสนอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉินที่ต้องใช้วงเงิน ในอำนาจผู้ว่าราชการ จังหวัด (๒๐ ล้านบาท)	๑	๒	๒/ต่ำ
๑.๓	ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศ เขตการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัญ ผลประโยชน์ ตอบแทนเพื่อ แลกเปลี่ยนกับการ ประกาศภัยพิบัติ ฉุกเฉินอันเป็นเท็จ ในวงเงินอำนาจผู้ว่า ราชการจังหวัด	๑	๒	๒/ต่ำ

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
๑.๔	เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเปิดดวงเงินทดรองราชการ (DIMS)	เจ้าหน้าที่เปิดดวงเงินไม่ตรงตามวงเงินทดรองราชการในจำนวนยอดที่ได้รับตามระเบียบเงินทดรองราชการ	๑	๒	๒/ต่ำ
๑.๕	อำเภอออกสำรวจความเสียหายอีกครั้งเพื่อจัดเตรียมข้อมูลจำนวน รายชื่อผู้ประสบภัยประเภทภัยพิบัติ และความ ต้องการของผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลืออำเภอผู้ประสบภัยพิบัติ (ก.ช.ภ.อ.)	เจ้าหน้าที่มีการจัดทำรายงานการสำรวจผู้ประสบภัยมากกว่าความเป็นจริง	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๖	อำเภอจัดประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ	การที่อำเภอไม่มีการจัดประชุมโดยอ้างว่าเร่งด่วน ถูกเงินเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทดรองจากจังหวัดเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบเงินทดรองราชการฯ	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๗	อำเภอให้ความช่วยเหลือตามมติ ก.ช.ภ.อ. ภายในวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดสรรให้ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท	การที่อำเภอไม่มีการจัดประชุมก.ช.ภ.อ โดยอ้างว่าเร่งด่วน ถูกเงินเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทดรองจากจังหวัดเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบเงิน	๒	๓	๖/ปานกลาง

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
		ทดรองราชการฯ			
๑.๘	อำเภอขอรับการสนับสนุนเงิน ทดรองราชการจากจังหวัด เนื่องจากวงเงินที่ได้รับการ จัดสรรไม่เพียงพอในการให้ ความช่วยเหลือ	เจ้าหน้าที่มีการ รายงานความเสียหาย มากกว่าความเป็นจริง เพื่อให้สามารถใช้ วงเงินทดรองราชการ ในอำนาจผู้ว่าราชการ จังหวัดในจำนวนที่ มากกว่าวงเงินใน อำนาจนายอำเภอ	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๙	ก.ช.ภ.จ มีมติให้ความช่วยเหลือ ตามที่อำเภอขอรับการ สนับสนุน แ่วงเงินในอำนาจ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เพียงพอ และมีมติให้ขยายวงเงินทดรอง ราชการในอำนาจผู้ว่าราชการ จังหวัดผ่านกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเพื่อเสนอไป ยังกระทรวงการคลัง	-	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๑๐	จังหวัดขออนุมัติจ่ายเงินทดรอง ราชการ ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ (๘) ในอำนาจผู้ว่าราชการ จังหวัด	- เจ้าหน้าที่ต้อง ตรวจสอบเอกสาร ที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับ จังหวัดรวบรวมเสนอ มาด้วยความรอบคอบ รัดกุม และต้องเป็น รายการที่เบิกได้ตาม ระเบียบเงินทดรอง ราชการฯ เท่านั้น	๒	๓	๖/ปานกลาง

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
๑.๑๑	ขอขยายวงเงินทดรองราชการเนื่องจากวงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เพียงพอในการให้ความช่วยเหลือ	- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดต้องรวบรวมด้วยความรอบคอบ รัดกุมและต้องเป็นรายการที่เบิกได้ตามระเบียบฯ	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๑๒	ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมติ ก.ช.ภ.จ. โดยใช้จ่ายเงินทดรองราชการตามระเบียบและหลักเกณฑ์ฯ ที่กระทรวงการคลังกำหนด (ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือนนับแต่วันที่เกิดภัย)	- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดต้องรวบรวมด้วยความรอบคอบ รัดกุมและต้องเป็นรายการที่เบิกได้ตามระเบียบฯ ต้องเร่งรัดดำเนินการให้ทันห้วงระยะเวลาโดยเคร่งครัดเพื่อรักษาวินัยการเงินการคลัง	๒	๓	๖/ปานกลาง
๑.๑๓	ขอขยายระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีให้ความช่วยเหลือไม่ทันภายใน ๓ เดือนนับแต่วันที่เกิดภัย	- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดต้องรวบรวมด้วยความรอบคอบ รัดกุม	๒	๓	๖/ปานกลาง
๒	กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง หรือให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามมติ ก.ช.ภ.จ. และในวงเงินทดรองราชการอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด				
๒.๑	ระดับอำเภอมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาเจรจาต่อรองราคา	- คณะกรรมการจัดหาเจรจาต่อรองราคาไม่ศึกษาระเบียบเงินทดรองราชการอย่างเคร่งครัดจึงไม่	๒	๔	๘/สูง

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
		ดำเนินการต่อรอง ราคาอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ จนทำให้ผู้เสนอราคา เสนอราคาในราคาที่สูง ไม่เป็นไปตามราคา ท้องตลาดในขณะเกิด ภัยพิบัติอย่างแท้จริง - เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัณ ผลประโยชน์ ตอบแทนเพื่อ แลกเปลี่ยนกับการ เสนอราคา			
๒.๒	ระดับอำเภอมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	- คณะกรรมการตรวจ รับพัสดุไม่ดำเนินการ ตรวจรับพัสดุโดย รอบคอบอย่าง ระมัดระวังจึงทำให้มี การส่งของไม่มีคุณภาพ ขาดตกบกพร่องใน จำนวนและไม่ตรงตาม สัญญาจัดซื้อ -เจ้าหน้าที่รับสินบน ของขวัณ ผลประโยชน์ ตอบแทนเพื่อ แลกเปลี่ยนกับการ ตรวจรับพัสดุที่ไม่ชอบ	๒	๔	๘/สูง
๒.๓	จัดส่งเอกสารใบสำคัญที่ เกี่ยวข้องเพื่อรับโอน งบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้	เจ้าหน้าที่พัสดุ ขาดความรอบคอบ รัดกุมในการตรวจสอบ	๒	๔	๘/สูง

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นเหตุการณ์ที่มี ความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
	วงเงินทดรองราชการไปยังกรม ป.ก. ภายใน ๔๕ วัน ทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงินตาม ระเบียบฯ ข้อ ๓๑ วรรคแรก	รวบรวมเอกสาร ใบสำคัญทางการเงิน เอกสารบางรายการ เกิดก่อนวันประกาศ ภัยพิบัติ และเอกสาร บางรายการอยู่ใน หมวดไม่สามารถนำมา เบิกได้ตามระเบียบ			
๒.๔	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแจ้งจังหวัดทราบผล การพิจารณาขอรับโอน งบประมาณ	-	๑	๒	๒/ต่ำ
๒.๕	จังหวัดนำผลการพิจารณาการ ขอรับโอนงบประมาณฯ ที่กรม ป้องกันฯ แจ้งให้ทราบเพื่อไป ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป	-	-	-	-

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและปิดช่องว่างความเสี่ยงจาก กระบวนการให้ความ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นขั้นตอนในการนำความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการที่มีความเสี่ยงปานกลาง และสูง
เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง ในการป้องกัน ควบคุม กำกับและลดโอกาสความเสี่ยงจากการทุจริตด้านการใช้
อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ซึ่งเป็นด้านที่ ๒ ของประเภทของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๗ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามคู่มือแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการและการดำเนินการ ในการลดความเสี่ยง
๑. ๒. ๓. ๔. ๕.	ความเสี่ยงในขั้นตอนที่จังหวัดขออนุมัติจ่ายเงินทรงราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๙ (๘) ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ความเสี่ยงในขั้นตอนขอขยายวงเงินทรงราชการ เนื่องจากวงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เพียงพอในการให้ความช่วยเหลือดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมติ ก.ช.บ.จ. โดยใช้จ่ายเงินทรงราชการตามระเบียบและหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนด (ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือนนับแต่วันที่เกิดภัย) ความเสี่ยงในขั้นตอนขอขยายระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีให้ความช่วยเหลือไม่ทันภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่เกิดภัย ความเสี่ยงในขั้นตอนการจัดซื้อ – จัดหาพัสดุ หรือจัดจ้างและตรวจรับพัสดุมีการเสนอให้สินบน ของขวัญ ตอบแทน เพื่อแลกกับการเสนอราคา ตรวจรับพัสดุ ความเสี่ยงในขั้นตอนจัดส่งเอกสารใบสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อรับโอนงบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้วงเงินทรงราชการไปยังกรม ปก. ภายใน ๔๕ วัน ทำการนับแต่วันที่ได้รับเงินตามระเบียบฯ ข้อ ๓๑ วรรคแรก	๑. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ในการใช้ดุลพินิจ วิธีการปฏิบัติงาน ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของเจ้าหน้าที่ทุกจังหวัดในการ ตรวจสอบเอกสาร คำขอ ห้วงระยะเวลาในการใช้เงินและ ขอขยายวงเงินทรงราชการ ๒. จัดทำเป็นคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อถ่ายทอด กระบวนการ พร้อมทำรายการ เช็คลิส เอกสารที่สำคัญที่เจ้าหน้าที่ ต้องตรวจสอบก่อนนำเสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด และรายงาน ต่อกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยต่อไป ๓. กำหนดอุปกรณ์ เครื่องมือ สารสนเทศ ในการลงระบบ และ การยืนยันตัวตนในระบบทุกขั้นตอน ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินทรง ราชการ ๔. ส่งเสริม กำชับ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ด้าน ระเบียบเงินทรงราชการ และ ปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดย ดำเนินการสร้างวิทยากรต้นแบบ จากกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ให้กับสำนักงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด และสาขา ทั้งหมด หรือเผยแพร่คู่มือดำเนินงาน ๕. รณรงค์การสร้างจิตสำนึก ในการ ปฏิบัติงานด้านเงินช่วยเหลือด้วย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการและการดำเนินการ ในการลดความเสี่ยง
		การช่วยเหลือภัยพิบัติด้วยใจ งดรับ งดให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการอำนวยความสะดวกหรือสร้างเงื่อนไขใน การทำงานทุกรูปแบบ เพื่อรักษา ประโยชน์ของทางราชการและบรรล วัตถุประสงค์ของกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ในฐานะ หน่วยงานในการดำเนินการเกี่ยวกับ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตพร้อมมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต-วิธีดำเนินการและกำหนดผู้รับผิดชอบ

ลำดับที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑. การเรียกรับสินบน ของขวัญ ผลประโยชน์ หรือคำรับรอง เพื่อแลกเปลี่ยน กับการประกาศภัยฉุกเฉิน อันเป็นเท็จ และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตรวจรับพัสดุ				
๑.๑	เผยแพร่คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อ ถ่ายทอด กระบวนการ พร้อมทำรายการ เช็คลิส เอกสารที่สำคัญที่เจ้าหน้าที่ต้อง ตรวจสอบก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด และรายงานต่อกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยต่อไป ส่งเสริม กำชับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องมีความรู้ด้านระเบียบเงินตรอง ราชการ และปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยดำเนินการสร้างวิทยากรต้นแบบจากกรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้กับ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด และสาขา ทั้งหมด หรือเผยแพร่คู่มือดำเนินงาน ควบคู่กับ รณรงค์การสร้างจิตสำนึก ในการปฏิบัติงาน ด้านเงินช่วยเหลือด้วยการช่วยเหลือภัยพิบัติ ด้วยใจ งดรับ งดให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการ อำนวยความสะดวกหรือสร้างเงื่อนไขในการ ทำงานทุกรูปแบบ เพื่อรักษาประโยชน์ของ ทางราชการและบรรลุลวัตถุประสงค์ของกรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะ หน่วยงานในการดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒	๑. จัดทำคู่มือ แนวทางการ ปฏิบัติงาน เผยแพร่ทางเว็บ ไซด์ กรม ป้องกันและ บรรเทาสาธารณ ภัย ๒.กำชับ เจ้าหน้าที่ให้ ปฏิบัติงานด้วย ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมี ธรรมาภิบาล ๓. ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ให้มี ความรู้ด้าน ระเบียบเงิน ตรองอย่าง แท้จริงด้วยการ ทำข้อสอบและ กำหนดค่า คะแนนที่สูง เพื่อวัดผลการ ประเมินของ การเป็น วิทยากร ต้นแบบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖	กองช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ร่วมกับ ศปท.ปภ.

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่การให้บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด				
ลำดับที่	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๒.๑	สร้างจิตสำนึกและธรรมรงค์ไม่รับสินบนหรือผลประโยชน์ตอบแทน	แจ้งเวียนสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคลากรในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖	กองช่วยเหลือผู้ประสบภัย ร่วมกับ ศปท.ปภ.
๒.๒	๑. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการใช้ดุลพินิจ วิธีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของเจ้าหน้าที่ทุกจังหวัดในการตรวจสอบเอกสาร คำขอ ห้วงระยะเวลาในการใช้เงินและขอขยายวงเงินทดรองราชการ ๒.จัดทำเป็นคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อถ่ายทอด กระบวนการ พร้อมทำรายการเช็คลิส เอกสารที่สำคัญที่เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบในระดับอำเภอ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด และรายงานต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อไป ๓. กำหนดอุปกรณ์ เครื่องมือสารสนเทศ ในการลงระบบ และการยืนยันตัวตนในระบบทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินทดรองราชการในการเปิดวงเงิน ๔. ส่งเสริม กำชับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ด้านระเบียบเงินทดรองราชการ และปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยดำเนินการสร้างวิทยากรต้นแบบจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้กับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด และสาขา ทั้งหมด	จัดอบรมบุคลากรเผยแพร่ความรู้ด้านระเบียบเงินทดรองพร้อมวัดผลการอบรมด้วยข้อสอบ Pre – Test และ Post-test เพื่อวัดผลความรู้ด้านระเบียบเงินทดรองราชการฯ ของเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดที่ต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างรอบคอบแม่นยำ ผลิตคู่มือแนวทางการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖	กองช่วยเหลือผู้ประสบภัย ร่วมกับ ศปท.ปภ.

	หรือเผยแพร่คู่มือดำเนินงาน	ปฏิบัติงาน พร้อมรณรงค์ งดรับ งดให้ ของขวัญของ กำนันทุก รูปแบบ		
--	----------------------------	--	--	--

ผู้จัดทำร่างแผนบริหารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. นายจตุรงค์ สุขพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ หัวหน้าสำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
๒. นายศิวกร บัวป้อง ผู้อำนวยการกองช่วยเหลือผู้ประสบภัย
๓. นายเอนก อาลีมีน ผู้อำนวยการส่วนวินัย
๔. นางสาวปิยพรรณ พรหมเมศร นิติกรชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนวินัย ๑ กองการเจ้าหน้าที่

เอกสารอ้างอิง ๑. คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

๒. คู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบ เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มทักษะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยสู่การเป็นวิทยากรต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๖๖๖ โดยกองช่วยเหลือผู้ประสบภัย